

МІЖНАРОДНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО З ПІДГОТОВКИ ПРОЄКТНИХ МЕНЕДЖЕРІВ ЧЕРЕЗ ТЕХНОЛОГІЇ PBL

В. М. МОЛОКАНОВА, д-р техн. наук, проф.,
проф. кафедри системного аналізу та управління
Національний технічний університет «Дніпровська політехніка», м. Дніпро
І. О. ГОРДЄЄВА, канд. техн. наук, доц.,
експерт з акредитацій освітніх програм
Національне агентство із забезпечення якості вищої освіти, Україна

Відкриття та розвиток талантів менеджерів є основним фактором зростання економіки. Демографічні, економічні та соціальні зміни впливають на те, що управління талантами стало однією з найважливіших тем у сьогоднішніх закладах освіти. Проєктне навчання – це інструмент для залучення вроджених талантів та надання студентам можливостей для їх розвитку за рахунок навичок планування та досвіду застосування основних проєктних інструментів. Навчання через розробку реальних проєктів (Project Based Learning – PBL) виникло у Гарвардській школі бізнесу минулого століття. Професори МБА програми в якийсь момент зрозуміли, що просто не існує підручників, що підготують студентів до реальних робочих ситуацій. Тому вони почали описувати студентам складні ситуації, заглиблювати їх у бізнес-контекст та навчати ухвалювати рішення.

Особливості застосування PBL висвітлюються у багатьох дослідженнях, як вітчизняних, так і закордонних вчених, наприклад, в роботах С. Бушуєва, Н. Бушуєвої, В. Рача, В. Чумаченка, С. Чернова, Р. Ярошенка та інших. Сьогодні дизайнерські технології набули широкого поширення в коледжах та університетах Європи та США та можуть стати платформою для міжнародного співробітництва у спільній підготовці фахівців за різними освітніми програмами, а не тільки з проєктного менеджменту.

Наразі не викликає сумніву потреба у розвитку міжнародного співробітництва, підготовці компетентних фахівців за різними освітніми програмами без кордонів. Важливою складовою освітнього процесу стає робота над спільними проєктами, спрямованими на розвиток навичок студентів, орієнтацію на систематизацію професійних компетенцій, у тому числі міждисциплінарних та міжнародних. Фокус даного дослідження направлено саме на дослідження шляхів посилення міжнародного співробітництва з підготовки проєктних менеджерів.

Цікавою є практика створення міжнародних студентських команд для спільної роботи над проєктами, як на короткий термін, так і на більш тривалий. До міжнародних команд можуть входити учасники від двох і більше країн. Також такі команди можна створювати із залученням представників бізнесу. При цьому викладачі надають лише консультативну підтримку, покладаючи відповідальність за результати проєкту на команду.

Студент для того щоб стати повноцінним учасником творчого проєкту повинен продемонструвати відповідність вимогам одного зі стандартів

проектного менеджменту. Підтвердження відповідності стандарту РМІ оцінюють за трьома параметрами: знання (знає про застосування процесів, інструментів та методів в управлінні проектами); ефективність роботи (застосовує знання з управління проектами для виконання вимог проекту) та особисті компетенції (поведінкові компетенції під час проектної роботи).

Дослідники у галузі PBL (Д. Бушуєв, С. Бушуєв, Р. Ярошенко та ін.) значну увагу приділяють міжнародним вимогам до компетенцій у галузі управління проектами «International Competence Baseline» (ICB), який є кваліфікаційним стандартом Міжнародної асоціації управління проектами (IPMA). Для національних організацій IPMA модель ICB є основою для міжнародної чотирирівневої сертифікації (4-L-C) професійних менеджерів проектів системи IPMA. Третя версія ICB 3.0 містить модель «ока», яка описує чотирирівневу систему сертифікації IPMA у вигляді 45 елементів професійної компетенції. Ці елементи поділяються на три групи: технічні, поведінкові та контекстуальні компетенції. Саме контекстуальні компетенції визначають взаємодію управління проектами з особливостями проектного середовища (організаційного, ділового, політичного, соціального тощо).

Розробка та реалізація проекту не обмежуються однією проектною методологією. При розробці проектів більша частина завдань спрямована на міждисциплінарний підхід, що вважається необхідним для вирішення проблем сучасного світу в умовах невизначеності. Керівники проектів все частіше стикаються з проблемами, які вимагають професійного управління зацікавленими сторонами, здатності співробітників підтримувати розвиток організацій та їх продуктів, налагодження ефективних комунікацій.

Сьогоднішній глобальний ринок та динамічне середовище вимагають від керівників проектів не лише технічних навичок, а й «м'яких навичок» [1]. Потреба у «м'яких» навичках для міжнародної проектної діяльності постійно зростає. Тому у процесі навчання майбутніх менеджерів проектів необхідно розвивати у студентів лідерські якості, уміння сміливо вирішувати складні міждисциплінарні завдання та застосовувати навички командної роботи над проектами.

Сучасні креативні технології, до яких можна віднести і PBL, дозволяють управляти творчим та когнітивним потенціалом менеджерських команд та вибудовувати стратегії розвитку через проекти, програми та портфелі в умовах турбулентності та невизначеності. Набори навичок, необхідні для досягнення успіху на сучасному робочому місці, за останні роки швидко змінюються. Отже пропонується розвивати компетенції менеджерів проектів шляхом вирішення складних завдань, розробляючи проекти у нестабільному сучасному середовищі.

Література:

1. Молоканова В.М., Гордєєва І.О. Системний підхід до управління проектами в умовах поведінкової економіки // Управління розвитком складних систем. 2021. №45. С. 43–49; dx.doi.org/10.32347/2412-9933.2021.45.43-49. <http://urss.knuba.edu.ua/files/zbirnyk-45/8.pdf>.